

په ديني خدماتو كښې دعوت اسلامي د مسلسل جد و جهد 43 كاله پوره كيدو باندې خصوصي رساله

فيضانِ دعوتِ اسلامي

پيشکش: مجلس ماهنامه فيضانِ مدينه (دعوت اسلامي)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

د دعوتِ اسلامي ”د جشن ورځ ده کورپه کور“

(۲۳ محرم الحرام ۱۴۴۳ هـ / 1-9-2021)

از: شيخ طريقت، اميرِ اهلِ سُنَّتِ علامه مولانا ابوبلال محمد الياس عطار قادري رضوي دامشتره كلتهما العالیه

يوډم دعوتِ اسلامي كا جشن هه گهر گهر
مصطفےٰ كے ديوانے، كيون نه جھوميں خوش هو كر
هم كو دعوتِ اسلامي كا هه ديا ماحول
تيرا شكر ادا كيون كر، هو خدائے بحر و بر!
آؤ دعوتِ اسلامي پلائے گي پياسو!
آلفتِ محمد كے، خوب جام بھر بھر كر
سيكھو آكے قراں تم اور نماز پڑھنا تم
آ كے دعوتِ اسلامي ميں پاؤ رب كا ڈر
حج كا جذبہ ملتا هے، ذوقِ طيبہ بڑھتا هے
لے لو دعوتِ اسلامي ميں آ كے يه گوهر
واسطه تجھے موٽي! سبز سبز گنبد كا
آل اور صحابه كا، عشق تو عنليت كر

جس کو دعوتِ اسلامي خدا نے دی عطا
خوش نصیبی ہے اُس کی ہے بڑا وہ بختاؤر

د رضا د خوب یو تعبیر ”دعوتِ اسلامي“

(د دعوتِ اسلامي د مرکزي مجلس شوریٰ نگران مولانا محمد عمران عطاري مدظلله العالی)

یو څو کاله مخکښینی خبره ده، د هندوستان یو لوی عالم دین عالمی مَدَنی مرکز فیضانِ مدینه (کراچی، پاکستان) ته تشریف راوړلو، چې کله په پورو راوختو او هغوئ د فیضانِ مدینه په فراخه دالان کښې قدم کښودو او د عالمی مَدَنی مرکز ودانې او د عاشقانِ رسول گټه شمیره یې ولیدله نو په دریدلي زړه یې یو سوړ اسویلے وکړو او اوئې فرمائیل: امام احمد رضا خان رحمۃ الله علیه چې د دین د خدمت کوم خوب لیدلے وو، نن زه په غریدلو سترگو د هغې تعبیر وینم.

کیوں رضا آج گلی سونی ہے اُٹھ مرے دُھوم مچانے والے

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! د امام اهل سنت رحمۃ الله علیه دا خوب څه وو؟ په 15

جمادى الاخرى 1330 هـ د یوې استفتاء په جواب کښې اعلیٰ حضرت رحمۃ الله علیه د اهل سنت وجماعت د بقا او فلاح د پاره ”10 نکتے“ ارشاد وفرمائیلے:

- (1): عظیم الشانه مدرسه دې جوړې کرے شي، باقاعده دې تعلیمونه وي (2): طالب علمانو ته دې وظیفې ورکړے شي چې هغوئ [دې طرفته] مائله وي (3): استاذانو ته دې معقول تنخواگانې د هغوئ په کارکردگی ورکړے شي چې د لالچ نه ښه کوشش کوي.
- (4): د طالب علمانو د صلاحیتونو دې اندازه اخستلے کیري، کوم طالب علم چې په کوم کار کښې زیات مناسب وي، د معقول وظیفې ورکولو سره دې په هغه کار کښې

ولگولې شي. داسې دې په هغوئي کښې څوک مدرسین جوړ کړې شي، څوک دې وعظ کونکي، څوک دې لیکوال، څوک دې مناظرین، بیا دې په لیکلو او مناظره کښې هم تقسیم کاري وي، څوک دې په یو فن کښې څوک دې په بل فن کښې. (5): په هغوئي کښې چې کوم تیار شي، هغوئي دې په ملک کښې خواره کړې شي چې د لیکلو او تقریرونو او وعظ او مناظرو په ذریعه دین او مذهب خور کړي. (6): لیکوالو ته دې نذرانې ورکړې شي او د مذهب د حمایت او د بد مذهبو په رد کښې دې فائده مند کتابونه او رسالې ولیکلې شي. (7): لیکلې شوي کتابونه او نوې لیکلې شوې رسالې دې په ښه طریقه باندې چاپ کړې شي او په ټول ملک کښې دې مفت تقسیم کړې شي. (8): په هر ښار کښې دې ستاسو سفیر نگران موجود وي، چرته چې د کوم قسمه واعظ یا مناظر یا تصنیف حاجت وي تاسو ته دې اطلاع درکوي. تاسو د خپلو دښمنانو د رد د پاره خپل فوځونه، میگزین رسالې لیرئ. (9): په مونږ کښې چې کوم د کار قابل موجود دي او په خپلو کارونو کښې مصروف دي، هغوئي له دې تنخواگانې ورکړې شي او خوشحاله دې کړې شي، او په کوم کار کښې چې هغوئي مهارت لري په هغې کښې دې ولگولې شي. (10): ستاسو دې یو مذهبي اخبار (Religious Newspaper) چاپ کیري او وخت په وخت دې د هر قسمه د مذهب په حمایت کښې مضامین په ټول ملک کښې په قیمت او بغیر د قیمت نه روزانه یا کم از کم هفته وار رسوله کیري. (فتاویٰ رضویه، 599/29)

د امام اهل سنت په دې لسو نکتو باندې د مشتمل خوب عملي کولو د پاره علمائے حق اهل سنت پوره کوشش کړې دے او اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! دعوتِ اسلامي هم د دې نکتو عملي کولو د پاره کوشش کړې دے. راځئ چې د دې نکتو په رڼا کښې د دعوتِ اسلامي د خدماتو مختصر جائزه واخلو.

(1): عظیم الشان مدارس: د علم دین خپرولو د پاره د هلکانو او جینکو د عالم دین

جوړولو د پاره د 1425 جامعۀ المدینہ، ناظرې او حفظ قرآن د تعلیم د پاره 15048 مدرسۀ المدینہ او د دیني او عصري تعلیم د پاره 163 دارُ المدینہ جوړ کړے شوي دي په کومو کښې چې په زرگونو نارینه او زنانه طالب علمان عالم دین جوړ شوي دي او په زرگونو جوړېږي، داسې په لکونو هلکانو او جینکو حفظ او ناظره کړې ده او په زرگونو پکښې تعلیم حاصلوي. صرف دا نه بلکې په کم عمری کښې د علم نه د محرومه پاتې کیدونکو د پاره د 68 زره 97 نه زیات مدارس المدینہ (بالغان و بالغات) او د آن لائن لوستلو خواش لرونکو د پاره په لوی کچ د بیل آن لائن حفظ او ناظرې او عالم کورس کولو سهولت ورکړے شوه دے.

(2): طالب علمانو ته وظیفه: تر څو پورې چې طالب علمانو ته د وظیفو معامله ده

نو اوسیدونکو طالب علمانو ته د معیاري خوراک څښاک او د اوسیدو بهترین او طبی سهولتونه حاصل دي او د تخصص في الفقه، تخصص في الدعوة، تخصص في الحديث، تخصص في اللغات او نورو تخصصاتو [یعني سپیشلائزیشن] کوونکو ته باقاعده معقول وظیفه هم ورکولے شي.

(3): استاذانو ته تنخواگانې: که د مدرسینو [یعني استاذانو] د مراعاتو جائزه واخسته

شي نو د جامعۀ المدینہ او د مدارس المدینہ استاذانو ته د میاشتي د معقول تنخوا ورکولو سره سره په رَمَضَانَ الْمُبَارَك کښې بونس او د مقرر شوو چھتیانو نه کولو په صورت کښې هرې شپږ میاشتي پس leave Encashment هم ورکولے شي. دومره نه بلکې د ممتاز، بهترې او مناسبې درجه بندی په لحاظ سره هر کال اضافہ (Increment) هم کيږي او د ټاکلے شوې مودې په حساب سره گړید او تنخوا هم زیاتولے شي. د دې

سره سره د مجلسِ طِبِّي علاج لاندې استاذانو ته هم د مخصوص شرطونو سره د ميډيکل سهولت هم ورکوله شي.

(4): د طالبِ علمانو د صلاحيتونو اندازه اخستل او تقسيم کاري: د طالبِ علمانو د

صلاحيت په اعتبار سره په کار کښې د لگولو په لړ کښې که وگورئ نو د جامعه المدينه نه د فارغ التحصيل کيدو نه پس که "مَدَنِي"⁽¹⁾ د تدریس اهل او خواهش لري نو تدریسي کورس کولې شي او مدرس جوړولې شي. د مفتي جوړیدو په صلاحیت لرونکي مَدَنِي باندې تَخْصُّص فِي الْفِقْه او د هغې نه پس تدریب (یعنې د فتوې لیکلو مشق) کولې شي د دې سره سره په ټولو مرحلو کښې د کامیابۍ نه پس په دَارُ الْاِفْتَاءِ اَهْلِ سُنَّتِ کښې د خپلو فریضو ترسره کولو موقع ورکولې شي. د عِلْمِ حَدِيثِ شوق لرونکي مَدَنِي ته د تخصص فِي الْحَدِيثِ موقع ورکولې شي. مَدَنِي عالمانو ته انگلش، عربي، چائیر وغیره (مختلفې ژبې) بنودلې شي او د ضرورت مطابق مختلفو ملکونو ته د تدریس او د نیکی د دعوت ورکولو د پاره لیرلې شي. د دې نه علاوه په دعوتِ اسلامي کښې د تصنیف او تالیف یوه تحقیقي شعبه په نوم د "المدينة العلمية (Islamic Research Centre)" هم موجود ده، د لیکلو شوق او صلاحیت لرونکي په دې شعبه کښې هم مقرر کولې شي.

(5): ملک او بهر ملکونو ته د مبلغینو رسد: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! مَدَنِي علمائے کرام د صلاحیت

او ضرورت په لحاظ سره پاکستان او بهر ملکونو ته لیرلې شي چرته چې هغوئ د سُنَّتو نه د ډکو بیانونو او د انفرادي کوشش وغیره په ذریعه د دین د خدمت سعادت حاصلوي، دې د پاره په هغوئ باندې مختلف کورسونه هم کولې شي.

(1)--: د جامعه المدينه نه فارغ التحصيل شوو اسلامي ورونو ته "مَدَنِي" او اسلامي خویندو ته "مَدَنِيَه" وئبله شي.

(6): کتابونه ليکل: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! دې کار د پاره د دعوتِ اسلامي شعبه ”المدينة العلمية (Islamic Research Centre)“ کار کوي، د دې شعبې دوه څانگې [برانچز] په کراچۍ کښې او يوه څانگه په فيصل آباد کښې جوړه کړې شوې ده. په کومو کښې چې په شريک طور د 150 نه زيات مَدَنِي علمائے کرام د تصنيف او تاليف، ترجمې او تخريج وغيره کار کوي. دې علمائے کرامو ته معقول تنخواه، د کال بونس او د شپږو مياشتو په بنياد د Leave Encashment ورکولو کوشش کولې شي. تر دې ليکلو پورې د دې مَدَنِي علمائے کرامو په کوشش سره 934 ته نژدې کتابونه او رساله د دعوتِ اسلامي خپرونکې ادارې مکتبه المدينة نه په بڼکي انداز کښې چاپ کړې شوې دي او د خلقو د وړاندې دي خو د 850 نه زيات داسې کتابونه او رساله دي کومې چې په کتابي شکل کښې چاپ شوې نه دي بلکې صرف د PDF شکل کښې د دعوتِ اسلامي په ويب سائټ باندې آن لائن اپ لوډ شوي دي. د دې نه علاوه د دعوتِ اسلامي يوه بله شعبه ”شعبه تراجم (Translation Department)“ ”مجلس تراجم“ هم ده چې د لاندې يې د المدينة العلمية او د امير اهل سنت حضرت علامه محمد الياس عطار قادري دامتدکاته العالميه کتابونه او رساله د ماهرينو د نگراني لاندې د دنيا په 37 ژبو کښې ترجمه کولې شي.

(7): مفت کتابونه ورکول: چرته چې د کتابونو او رسالو عاشقان رسول ته د مفت رسولو تعلق دے نو اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! د دې عظيم کار د پاره ”مجلس تقسيم رسائل“ جوړ کړې شوه دے کوم چې د عاشقان رسول د لنگر رسائل مد کښې ورکړې شوې چنده استعمالوي او په زرگونو کتابونه او رساله عاشقان رسول ته رسوي. د دې سره سره د دې شعبې لاندې گڼ شمير علمائے اهل سنت او نورو شخصياتو ته هم د مياشتې په بنياد

کتابونه او رساله د تحفه په طور وړاندې کولې شي. د دې نه علاوه د دعوتِ اسلامي د مجلس آئي تي د لاندې د مکتبه المدینه چاپ کړې شوي کتابونه او رساله د دعوتِ اسلامي په ويب سائټ www.dawateislami.net باندې اپ لوډ کولې شي، د چرته نه چې دا مفت ډاؤن لوډ او پرنټ کيدې هم شي.

(8): په ښارونو کښې د نگرانانو ټاکنه: په ښار ښار کښې د نگران د ټاکنې د پاره په مَدَنِي ګل باندې عمل هم شوه دے. دې مقصد د پاره د دعوتِ اسلامي تنظيمي سيټ اپ ډير منظم دے. د دعوتِ اسلامي ډيني کار په مختلفو سطحو باندې په مختلف انداز کښې په ډيرو شعبه جاتو کښې کيږي. نگرانان مقرر دي او باقاعده په مشورې سره ډيني کار کولې شي.

هم داسې په اسلامي خوئيندو کښې هم د ډيني کار منظم کولو د پاره د مشتمل ”عالمي مجلس مشاورت“ لاندې د دوئي هم تنظيمي نيت ورک جوړ کړې شوه دے او اسلامي خوئيندې د شرعي پرده د پابندۍ سره ډيني کار کوي. د دعوتِ اسلامي د دُنيا د دې ټول سيټ اپ مضبوط ساتلو د پاره ”مرکزي مجلس شورى“ قائمه ده. داسې بلا مُبالغه په زرگونو ډمه داران په خپله خپله سطح د ډيني کارونو د پاره کوشش کوي او مسلک اهلې سُنَّت و جماعت په غوره طريقه خپروي.

(9): په ډيني شعبو کښې ټاکنه: اَلْحَمْدُ لِلّٰه! د دعوتِ اسلامي د لاندې د صلاحيت لرونکو مَدَنِي علمائے کرامو د نيکۍ دعوت په ټوله دُنيا کښې د عام کولو په عظيم کار کښې د مصروفه ساتلو د پاره په مختلفو شعبو کښې د ټاکنې لړۍ روانه ده.

(10): د پرنټ ميډيا استعمال: د پرنټ ميډيا او د اليکټرانک ميډيا چې زمونږ په

ژوند کښې کوم کردار دے

هغه د چا نه څه پت پناه نه دے. **اَلْحَمْدُ لِلّٰه!** دعوتِ اسلامي د پرنټ ميډيا او اليکټرانک ميډيا دواړو په ذريعه د رضا د فکر عام کولو کوشش کړے دے. د پرنټ ميډيا په ذريعه د اهلِ سُنَّت د عام کولو د پاره چې چرته د دعوتِ اسلامي مکتبه المدينه ډير کلونه مخکښې جوړه کړے شوې ده هلته په جنوري کال 2017ء مطابق ربيعُ الثاني 1438 هجري کښې ماهنامه فيضانِ مدينه هم شروع کړے شوه کومه چې د خپلو خونورو او گټه ورو مضامينو د رنگا رنگ او د خپل زړه راښکونکي خاصيت له وجهې د اهلِ سُنَّت په عوامو کښې ډيره مشهوره شوه، **اَلْحَمْدُ لِلّٰه!** دا ميگزين په 7 ژبو **اردو، انگلش، عربي، هندي، گجراتي، بنگله او سنډي** کښې جاري کيږي. د دې نه علاوه د مجلسِ آئي تي د لاندې مختلف مَدَنِي علمائے کرامو په گڼ شمير موضوعاتو باندې مضامين (Articles) ليکي او د هفتې يا مياشتې په بنياد يې د دعوتِ اسلامي په ويب سائټ باندې آپ لوډ کوي د چرته نه چې په ټوله دُنيا کښې عاشقانِ رسول د دې مُستندو او گټه ورو مضامينو نه مفت فائده حاصلولے شي.

الله کريم دې دعوتِ اسلامي ته ډيره ترقي ورعطا کړي او د رضا د تعليماتو د نورو رائج کولو او عام کولو توفيق دې ورعطا کړي. **اُمِين بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**

د معاشرے اصلاح او د اميرِ اهلِ سُنَّت سوچ

مولانا طاهر عطارِ مَدَنِي

د عاشقانِ رسولِ ديني تنظيم ”دعوتِ اسلامي“ چې کله شروع شو نو د ټولو نه وړمے چې کوم ديني کار شروع شو هغه د زيارت په ورځ کيدونکې هفته واره ”د سُنَّتو ډکه اجتماع“ وه. د دې اجتماع وخت د ”ماښام نه پس“ کيښودے شو نو د باني دعوتِ

اسلامي، امير اهل سنت مولانا محمد الياس عطار قادري رضوي ضيائي دامت برکاتهم العالیه په خدمت کښې چا عرض وکړو چې د زيارت ورځ Working Day ده، عام طور محفلونه او جلسې وغيره د شپې ناوخته شروع کيږي لهندا د اجتماع وخت هم ناوخته پکار دے د پاره د دې چې خلق د کارروزگار نه فارغ شي او په آساني سره راتلے شي. په زړه کښې ”د ټولې دنيا د خلقو د اصلاح“ د عظيمې جذبې لرونکي مرد قلندر امير اهل سنت دامت برکاتهم العالیه په جواب کښې صرف دوه جملې وفرمائيلې کومې چې هم يو بهترين قائد او ليډر وئيلے شي. هغوئې وفرمائيل: ”ما ته د خلقو سوچ بدلول دي، سره هغه نه دے کوم چې په معاشره پسې روان شي بلکې سره هغه دے معاشره چې په چا پسې روانه شي.“ (د دې مقصد دا هم وو چې خلق به هفته واره د سنتو ډکې اجتماع ته زراخي نوزر به د اوده کيدو له وجهې اهم ترين فرض ”د سحر نمونځ“ د جمعې سره ادا کړے شي.)

چا خه نښه وئيلي دي:

ارادے جن کے پختہ ہوں نظر جن کی خدا پر ہو
تلاطم خیز موجوں سے وہ گھبرایا نہیں کرتے

اَلْحَمْدُ لِلّٰه! نباض اُمت، امير اهل سنت دامت برکاتهم العالیه د معاشرے نه په ډيرو بدو ختمولو کښې خپل کردار د کاميابي تر حده پورې ادا کړے دے.

يقيناً د قوم او ملت اهم ترينه سرمايه معمار قوم ”خلمي“ دي. دعوتِ اسلامي د لكونو خوانانو نارينو او زنانو ژوند بدل کړے دے. د ديني، معاشرتي او اخلاقي بے اعتدالو نه يې د راويستو سره دوئي ته د قرآن او سنت په لار د روانيدو ذهن ورکړو بلکې روان کړي يې پرې دي. په معاشره کښې د دې طبقے 100 فيصده اصلاح د معاشرے د ديني، ملي او اولسي ترقي ذريعه ده. امير اهل سنت دامت برکاتهم العالیه چې خلمو ته د سنتو

ډک ديني ماحول ورکړو نو د معاشرے خراب شوے فيشن ايل، د گناهونو په ډنډ کښې انبستي او په ډيرو جرمونو کښې ککر ځلمي د سنتو ښکاره نمونې جوړې شوې.

وئيل کيږي چې که د زانه اصلاح وشي نو د نسلونو اصلاح کيږي ځکه چې هم دغه زانه به سبا په معاشره کښې مور جوړيږي، د سنتو په لاره د روانې مور په غيږه کښې به لويديونکے اولاد د خپل مور پلار د بخښنې د ذريعه جوړيدو سره سره د بودا والي ملاتړ هم جوړيږي. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! امير اهلِسُنَّتِ د اَمْعَزِ كَاتِبِ الْعَالِيَةِ صرف د نارينونه بلکې د زنانو د اصلاح د پاره هم گامونه پورته کړي دي او د ښکلي ديني تنظيم دعوتِ اسلامي په ذريعه يې د زنانو د اصلاح او د ديني تربيت گڼ شمير موقعې عطا کړې دي، د اسلامي خوئيندو هفته واره د سنتو ډکه اجتماع، مدرسة المدينة بالغات، ماهنامه خواتين (ويب ايډيشن) وغيره هم د زنانو د اصلاح مختلف شکلونه دي.

د ماشومانو د تربيت او د قرآن پاک د تعليم د پاره ”مدرسة المدينة“ (بوائز اينډ گزلز) او د عالم او د مفتي جوړونکې ادارې ”جامعة المدينة“ (بوائز اينډ گزلز) جوړې کړې شوې دي. د ديني او دنيايي تعليم [د دواړو په يو ځائے حاصلولو] مرکزونه د دارُ المدينة او د فيضان اسلامک سکولز په شکل کښې دي. په کور کښې د ماشومانو د اصلاح د پاره ”کېز مډني چينل“ جوړ کړے شوے دے په کوم کښې چې د مختلف کريکټرز په ذريعه د Animated کارتونانو ښودلو سره د ماشومانو صحيح راهنماي کولے شي.

امير اهلِسُنَّتِ د اَمْعَزِ كَاتِبِ الْعَالِيَةِ دا ښکلے سوچ ورکړے دے چې معذوره گسانو ته دې د گونگي، کون، ږوند، شل گوډ وئيلو په ځائے ښکلے او د ډاډگيرنې لفظ ”سپيشل پرسن“ وئيلے شي. د معاشرے د حصې کيدلو باوجود د معاشرے د همدردۍ او محبت نه محرومه طبقے ته د عاشقان رسول په ديني ماحول کښې د نيکۍ د دعوت ورکولو سره د

جومات لاره وښودله شوه. د کونگيانو او کپو د پاره سائن لينگويچ يعنې د اشارو په ژبه کښې د بلائند (يعنې د نظر نه د محرومه کسانو) د پاره په بريل کښې لټريچر ورکړې شوي دي.

چا رښتيا وئيلي دي چې ”ځواني يې وفا ده او بوډا والې وفادار دے“ ځکه چې ځواني زر تيريري او بوډا والې د قبر کنډې ته د کوزيدو پورې ملگرې وي. مشران حضرات چې په کور کښې وي نو کله ځلمي ماشومان د دوئي نه تنگ وي او چې بهر وي نو د محله والا خفه وي. **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ!** د دې مشرانو کسانو د پاره ”د مشرانو مَدَنِي چينل“ جوړ کړې شوي دي چې په کوم کښې چې به دوئي ته د باقې پاتې ژوند خوشحاله تيرولو د پاره نُسَخه بيانولې شي او د معاشرې د ناسور ”د خوابې او اينگور د جگړو“ حل به هم وړاندې کولې شي.

د دروغو د عادت نه د نجات حاصلولو د پاره چې د رښتياؤ عادت جوړول پکار وي هم داسې د بدو علاج په بڼه والي کښې دے. اميرِ اهلِ سُنَّت **رَضِيَ اللهُ عَنْهُ** د معاشره په ديني او اولسي ترقي ليدل غواړي يقيناً هم دغه ترقي په حقيقت کښې کاميابي ده کومه چې د دين متين سره تړلې ده. چې کله خرابيانې لرې شي نو بڼه والې به پخپله راتلل شروع شي. مونږ ټولو ته هم پکار دي چې د ځان، د خپل کور والو او د معاشرې بڼه جوړولو کښې خپل کردار ترسره کړو او د دعوتِ اسلامي د طريقه کار مطابق د نيکي دعوت عام کړو.

د اميرِ اهلِ سُنَّت **رَضِيَ اللهُ عَنْهُ** ورکړې شوي مقصد ”ما ته د ځان او د ټولې دُنيا د خلقو د اصلاح کوشش کول دي“ نه واضحه ده چې د معاشرې د اصلاح نه د هغوئي د توجه محور يو يا يو څو ملکونه نه بلکې ټوله دُنيا ده. د ټولې دُنيا نه د راپورته کيدونکو فتنو نه د اُمت د بچ کولو د پاره د هغوئي د سوچ مطابق دعوتِ اسلامي په وخت ډير شعبه جات شروع کړل کوم چې د اُمت بهترينه راهنمائي کوي. په ”مَدَنِي مذاکره“ کښې د مختلفو ملکونو ماشومانو ته ”هر صحابي نبي جنتي جنتي“ نعرو لگولو سره تاسو بڼه اندازه لگولې

شئ چې هغوئي د معاشرے د اصلاح د پاره د ماشومانو تربيت ته څومره اهميت ورکوي. الله پاک دې د باني دعوتِ اسلامي دې تنظيم ته ډيره ترقي ورعطا کړي.

أَمِين بِجَاهِ خَاتِمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

د دعوتِ اسلامي د ختم نبوت د عقيدے نه د خبرولو او د دې په تحفظ کښې کردار

اويس يامين عطاري

دا مسلمه عقیده او ايمان دے چې خور رسول حضرت مُحَمَّد مصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د الله پاک آخري نبي دے، د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په زمانه کښې يا د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نه پس به تر قيامته پورې نوے نبي نه راځي. مسلمانان دې عقيدے ته ”د ختم نبوت عقیده“ واي، د دې عقيدے د تبليغ او تحفظ د پاره صحابه کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ، تابعين عظام، مفسرينو او محدثينو، بزرگان دين، علمائے کاملين او مبلغينو خپلې فريضې ترسره کړې دي او **إِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيمُ!** وړاندې به يې هم ترسره کوي.

الْحَمْدُ لِلَّهِ! د عاشقان رسول ديني تنظيم دعوتِ اسلامي هم په مختلف انداز مثلاً د بيانونو، فتوو، ليکلو، درس او تدريس، د مَدَنِي چينل د پروگرامونو، سوشل ميډيا، کورسونو او د نظم په شکل کښې ”د ختم نبوت“ د عقيدے نه د خبرولو او د تحفظ د پاره کوشش کوي.

راځئ چې د دې يو څو مختلف اړخونه وگورو:

بيانونه، مذاکرے او خبرې اترې: د دعوتِ اسلامي په هفته واره د سُنَّتو ډکه اجتماع

وغیره کښې په ”ختم نبوت“ باندې بيانونه کولے شي، د دې سره سره شيخ طريقت، امير اهلِ سُنَّت حضرت علامه مولانا محمد الياس عطار قادري **دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ** په ”مَدَنِي مذاکرو“ کښې په مختلفو موضوعاتو باندې د کيدونکو سوالونو او جوابونو سره سره

د ”ختم نبوت“ په باره کښې د کيدونکو سوالونو جوابونه د عشق او محبت نه په ډک انداز کښې ورکوي او د ”ختم نبوت د عقيدے“ تحفظ فرمائي، په يوه مدني مذاکره کښې چې کله اميرِ اهلِ سنّت د اهدى بَرَگَتهِ العالیه د قاديانيانو په باره کښې د يوې پوښتنې جواب ورکړ نو د هغې نه د متاثره کيدو سره يو قادياني د خپلې باطلې عقيدے نه توبه کړه او اسلام يې قبول کړو. د دې سره سره چې کله د نبی کریم ﷺ ذکر خیر کولې شي يا د خور آقا و مولا، مکي مدني مصطفیٰ ﷺ څه فرمان بيانولې شي نو هغه وخت هم د الله پاک د آخري نبی، مکي مدني، مُحَمَّدِ عربي ﷺ يا د فرمانِ آخري نبی ﷺ اهتمام کولې شي.

فتویٰ جات: دارُ الافتاءِ اهلِ سنّت (د دعوتِ اسلامي) د ليکلو، زباني، فون کالز، اي ميل، واټس ايپ او په نورو ذريعو سره د مسلمانانو شرعي راهنمايي کښې مصروف دے، د دارُ الافتاءِ اهلِ سنّت مفتيان صاحبان هم د ختم نبوت د عقيدے سره د تعلق لرونکو سوالونو مثلاً ”قاديانيان څوک دي؟“، ”د قاديانيانو سره د تعلق لرونکو حکم“، ”د قاديانيانو سره په شريکه کاروبار کول څنگه دي؟“، ”د مسلمانانو د قاديانيانو نه مفت دوايانې اخستل څنگه دي؟“ او ”د قادياني نه علاج کول څنگه دي؟“ په باره کښې فتويٰ ورکوي او د ختم نبوت د عقيدے نه د خبرولو او د دې عقيدے د تحفظ کولو کوشش کوي.

ليکل: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! د عاشقانِ رسولِ ديني تنظيم دعوتِ اسلامي په ليکلي طور باندې هم د ختم نبوت د عقيدے نه خلق خبروي او تحفظ يې کوي، شيخِ طريقت، اميرِ اهلِ سنّت حضرت علامه مولانا محمد الياس عطار قادري د اهدى بَرَگَتهِ العالیه د ختم نبوت په موضوع باندې د 44 صفحو رساله په نوم د ”سب سے آخري نبی ﷺ“ ليکلي ده، په کومه

کښې چې اميرِ اهلِ سنّت واهت برکاتهم العالیه د رسولِ کریم ﷺ د آخري نبي په کيدلو باندې د قرانِ کریم د آيت او تفسير، ډير حدیثونه او د هغې د شرحې نه دليلونه، د صحابه کرامو او تابعينو ارشادات او د علمائے کاملين بيان کرې شوي واضحه جزئیات بيان کړي دي، هم دغه شان د ”ماهانامه فيضانِ مدينه“ په مختلفو شمارو کښې هم د ختمِ نبوت د عقيدې په باره کښې گڼ شمير مضامين مثلاً ”عمارتِ نبوت کی آخري اينت، خاتم النبیین کا معنی تفاسیر کی روشنی میں، شانِ ختمِ نبوت، ختمِ دورِ رسالت په لاکهون سلام، ختمِ نبوت احاديث کی روشنی میں، آخري نبي اور آخري اُمت، عقیده ختمِ نبوت اور صحابه کرام کا کردار، تحفظ عقیده ختمِ نبوت میں علما کا کردار، گوہ کی گواہی، مرزائی، احمدی اور قاديانی میں کیا فرق ہے؟، قاديانیوں کے ہتھکنڈے“ لیکلو سره د ختمِ نبوت د عقيدې څوکيداي او تحفظ کولے شي.

عاشقانِ رسول 7 ستمبر د ”ختمِ نبوت د عقيدې د تحفظ د ورځې“ په طور نمانځي، په اصل کښې په 7 ستمبر کال 1974ء د علمائے حق اهلِ سنّت د ډيرو کلونو د مسلسل محنت او د عاشقانِ رسول د زرگونو قربانو نه پس پاکستان کښې په آئيني او قانوني طور باندې قاديانيان کافران وگرځولے شول، قاديانيان د دينِ اسلام او د پاکستان د آئين دواړو مطابق کافران دي او دوئي ته د يو اسلامي علامت هم د دين په طور د استعمالولو اجازت نشته. په ستمبر کال 2024ء کښې د دې عظيم الشانې فتحې 50 کاله پوره کيږي، د دې گولډن جوبلي په موقع باندې به هم د ”ماهانامه فيضانِ مدينه“ له خوا خصوصي شماره په نوم ”ميرت خاتم النبیین ﷺ“ خپرولے شي.

درس او تدریس: د دعوتِ اسلامي د لاندې په مدرسة المدينه، دارُ المدينه او

جامعة المدینه کښې هم طالب علمانو ته استاذان صاحبان د نبی کریم ﷺ د آخري نبی کیدلو په باره کښې په مختلف انداز کښې بیانوي او بنائي. ورو هلکانو او جینکو ماشومانو ته د سوال او جواب په شکل کښې د حضور اکرم ﷺ آخري نبی کیدل یادولې شي، دغه شان د جامعة المدینه طالب علمانو ته د عقیدو په موضوع باندې په ښودلې کیدونکو کتابونو کښې د ختم نبوت په باره کښې د عقیدو سره سره د لیلونه هم ښودلې شي.

مَدَنِي چينل او کډز مَدَنِي چينل: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! د دعوتِ اسلامي د لاندې د چلیدونکي د دُنیا یواځني سل فیصده اسلامي چينل ”مَدَنِي چينل“ په ذریعه هم د ختم نبوت د عقیدې د تحفظ د پاره کوششونه کولې شي، په مَدَنِي چينل باندې د ختم نبوت په باره کښې مختلف پروگرامونه کولې شي په کومو کښې چې مفتیان صاحبان، علمائے کرام او د دعوتِ اسلامي مبلغین د ختم نبوت عقیده بیانوي، د ”کډز مَدَنِي چينل“ په ذریعه هم په مختلف انداز سره مثلاً د بیانونو، سوال او جواب او د کارتونانو وغیره په ذریعه د رسول کریم ﷺ خاتم النبیین کیدل بیانولې شي.

سوشل میډیا (دعوتِ اسلامي): دعوتِ اسلامي د اوسني وخت د تقاضو مطابق د سوشل میډیا اکاؤنټس مثلاً په یوتیوب، فیس بک، واټس ایپ گروپس، توئیټر او انسټاگرام وغیره باندې هم شارټ کلیپس او پوستونه وغیره وائرل کوي او د ختم نبوت د عقیدې نه د خبرولو او د دې عقیدې د تحفظ د پاره خپلې فریضې ترسره کوي، د دې سره سره د دعوتِ اسلامي ویب نیوز ”دعوتِ اسلامي شب و روز“ هم د حضور اکرم ﷺ د آخري نبی کیدلو په باره کښې د 40 حدیثونو مجموعه په نوم د ”اربعین ختم نبوت“ (ویب ایډیشن) جاري کړې ده.

کورسز: د ختم نبوت د عقیدے نه د خبرولو او د دې عقیدے د تحفظ د پاره د فیضان آن لائن اکیډمي (دعوتِ اسلامي) د لاندې په اسلامي ورونو او اسلامي خویندو ”ختم نبوت کورس“ کولے شي.

نظم: شیخ طریقت، امیر اهلِ سنّت حضرت علامه مولانا محمد الیاس عطار قادري رضوي دامت بركاتهم العالیه د ختم نبوت په باره کنبې یو کلام ”بیٹھے مدینے میں بلا، اے آخری نبی“ لیکلے دے او ”ختم نبوت سے متعلق 18 نعرے“ یې هم لیکلې دي.

مُحَمَّدِ مِصْطَفَى
د ټولو آخري نبي
احمدِ مجتبیٰ
د ټولو آخري نبي

خوړو محترمو لوستونکو! تاسو هم د ختم نبوت په عقیده باندې د قائم اوسیدو بلکې د ختم نبوت د عقیدے نه د خبرولو او د دې عقیدے د تحفظ د پاره د عاشقان رسول د دیني تنظیم دعوتِ اسلامي سره خپل تړون مضبوط کړئ او خپل اهم کردار ترسره کړئ. الله کریم دې مونږ ته د ختم نبوت د عقیدے د تحفظ کولو توفیق راعطا کړي.

أَمِينَ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

بعد آپ کے ہر گز نہ آئے گا نبی نیا

والله! ایمان ہے مرا، اے آخری نبی

د اسلام قبلوونکو د پاره د دعوتِ اسلامي اقدامات

آصف اقبال مدني

اسلام آفاقي دين دے، دا د رحمتونو والا، د برکتونو والا، د اعلیٰ اخلاقي قدرونو والا، د بهترين معاشي او معاشرتي اصولو والا، د آسانو احكامو والا، مظلومانو ته د انصاف وركولو

والا، د ظلم زور نه د نجات ورکولو والا، د طبقو تقسيم ختمولو والا، د غريبی او د مالدارۍ فرق ختمولو والا، د مساواتو درس ورکولو والا او د بے شميره خوبيانو والا دين دے. هم دا وجه ده چې د اسلامي تعليماتو نه د متاثره کيدو سره په لکونو کروړونو غير مسلمو اسلام قبول کړو او د امن ورکونکي مقدس دين په پناه کښې راغلل.

د غيرو خلقو اسلام ته د راوستلو لويه وجه په هر دور کښې د مخلص مبلغينو له وجهې ممکن شوې ده، چا چې د خپل مال ځان په بازی دا پيغام عام کړو، شپه ورځ يې د دې په تبليغ کښې ولگول، چا په جهاد کولو، چا په هجرت کولو، چا د قرآن پاک د آيتونو په اورولو، چا د رحمت عالم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د اعلى اوصافو او د نبوي تعليماتو په رسولو، چا په حديث او فقه او په تصوف باندې د کتابونو ليکلو سره او چا د جوماتونو او د مدرسو په شکل کښې د اسلامي مرکزونو جوړولو سره د دې چمن پالنه وکړه او غير مسلمو ته يې د حکمت او تدبير او ښه نصيحت سره د دين دعوت ورسولو او څوک چې الله پاک وغوښتل په دې ذريعه يې ورته د ايمان دولت عطا کړلو.

په اوسني وخت کښې د قرآن او د سنت پيغام عام کونکي د مسلمانانو د ټولو نه لوي ديني تنظيم دعوتِ اسلامي هم غير مسلمو ته په ډير ښکلي انداز او حکمت سره د اسلام دعوت ورکولو کښې وړاندې وړاندې دے. د دعوتِ اسلامي د باني، اميرِ اهلِ سنت حضرت علامه مولانا محمد الياس عطار قادري دامت بركاتهم العالیه تربيت يافته مبلغين يواځې په ځله نه بلکې د خپل کردار او عمل په ذريعه هم تبليغ کوي. د افریقه په يو ملک ملاوي کښې د دعوتِ اسلامي د يو مبلغ په ذريعه اوسه پورې د څلورو زرو نه زيات خلق اسلام ته داخل شوي دي، د نيو مسلم کورس په ذريعه د دوئي د ديني تربيت اهتمام کولې شي بلکې د مدارسُ المدینه په ذريعه دوئي ته قرآن پاک لوستل هم ښودلې شي. تير کال

د نگران شوری مولانا حاجي محمد عمران عطاري د ملاوي په سفر کښې هم په يوه اجتماع کښې د 1100 نه زياتو خلقو کلمه ووييله او دين اسلام يې قبول کړو. هم دغه شان په ټوله دنيا کښې د اسلام پيغام رسولو کښې پوره کوششونه کولې شي، که علمائے کرام دي او که نور مبلغين هم ټول د غير مسلمو اسلام ته د راوستلو د پاره پوره کوشش کوي. هره ورځ دا زيرې ميلاوېرې چې په فلانکي ملک کښې چا اسلام قبول کړو يا د فلانکي قوم دومره دومره خلقو په يو ځائې اسلام قبول کړو او د خپل باطل مذهب نه يې توبه کړله. بعضې وخت په سوونو خلقو په يو ځائې د کلمې لوستلو سره دين حق اختيار کړو، په دوئي کښې بعضې کرسچن مذهبي مشران هم شامل دي تر دې پورې چې د دوئي يو مذهبي مشر د اسلام قبلولو نه پس دريس نظامي (عالم کورس) هم وکړو. **فَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ!**

د نوو مسلمان شوو د ديني، اخلاقي او شرعي تربيت او د دې سره سره د مشاورت (Counseling) د پاره په دعوتِ اسلامي کښې پوره نظام موجود دے. د دې ديني تنظيم مرکزي مجلس شوری نگران حضرت مولانا حاجي عمران عطاري خپل ”فرياد“ نومي مضمون کښې ليکي: تر اوسه پورې چې څومره هم غير مسلمو اسلام قبول کړے دے الله پاک دې د هغوئي او زمونږ د ټولو ايمان سلامت وساتي، چې دا خلق د اسلام قبلولو نه پس په ازمېښونو کښې اخته نشي يا په شيطاني وسوسو کښې اخته نه شي او واپس لاړ نشي، دې د پاره دعوتِ اسلامي باقاعده د ديني تعليم اهتمام کړے دے، د دعوتِ اسلامي يوه پوره شعبه ”فيضانِ اسلام“ په دې باندې کار کوي، د پاکستان نه علاوه د دې شعبه نوم ”Welcome to Islam“ دے، نوو مسلمان شوو ته باقاعده دعوت ورکولې شي او

د هغوئي نه وخت اخسته شي او هغوئي ته کورس کولې شي په کوم کښې چې هغوئي ته د اسلام ضروري او بنيادي خبرې بيانولې او ښودلې شي، په دې وخت کښې هغوئي ته د هاسټل سهولت **Hostel Facility** ورکولو سره سره د هغوئي د مفت اوسيدو او د خوراک څښاک مفت بندوډست کولې شي. او دا هم ډير اهم کار دے کوم چې دعوتِ اسلامي کوي، ځکه چې تاسو به هم اوريدلي وي چې فلانکي اسلام قبول کړو خو وروستو څه وشول؟ بيا د اسلام قبلولو نه پس خدائے دې نه کړي که چرې هغه خپل پخوانے باطل مذهب اختيار کړي نو بيا خو به په هغه باندې د مرتد احکام لکي، لهندا د الله پاک په رحمت سره د دعوتِ اسلامي ذمه داران په دې لړ کښې ډير حساس (Sensitive) دي. (ماہنامہ فيضانِ مدينه، ستمبر 2022ء)

د اسلام قبلوونکو د پاره د عقيدو او د دين د تعليماتو اهتمام: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! د دعوتِ اسلامي

په ماحول کښې نوي مسلمانان شوي د اسلام قبلولو نه پس د علمِ دين په لحاظ سره به اسرې نه پرېښودے کيږي بلکې د مختلفو ديني کورسونو په ذريعه ورته باقاعده طور عقيدے او علمِ دين ښودلے کيږي، د دې لړۍ يوه کړۍ ”نيو مسلم کورس“ دے، دا کورس د 7 ورځو هم وي او د 72 ورځو هم، د دې د هرې ورځې وخت 6 گينټې دے، په دې کښې دوئي ته د اودس او طهارت، قاعدے، د نمونخ د ذکر، نو، د نمونخ د عملي طريقو، د نمونخ د احکامو، د دين د ښه خصلتونو، عبادتونو او د اسلامي عقيدو تعليم ورکولے شي.

❁ په ايمانياتو کښې خاص طور د ايمان، شرک او کفر تعريف او په ايمان او کفر کښې په فرق تفصيلي رڼا اچولے شي.

❁ په اسلامي عقيدو کښې خاص طور د الله پاک په ذات باندې ايمان د دې سره سره په فرښتو، اسماني کتابونو، انبيائے کرامو او رسولانو، قيامت، تقدير او د مرگ نه پس په راپورته کولو باندې د ايمان تفصيل ښودلے شي، ورسره ورسره د پيريانو، عذابِ قبر، حساب

او کتاب، جنت او دوزخ او د برزخ په باره کښې د اسلامي عقيدو نه خبروولې شي.

❁ په طهارت کښې خاص طور د اودس، غسل طريقه او ضروري مسئلې، تيمم، د جامو پاکولو طريقه، د استعماليدونکو اوبو اهمې مسئلې، د استنجا طريقه او د حيض او نفاس د ديني معلومات په نصاب کښې شامل دي.

❁ په عبادتونو کښې خاص طور د نمونځ، روژې، حج، زکوٰة وغيره بيان، اولنۍ څلور کلمې، ايمان مفصل او ايمان مجمل او د سورة اخلاص د ترجمې سره سره يادول وغيره په نصاب کښې شامل دي.

اَلْحَمْدُ لِلّٰه! نوو مسلمان شوو اسلامي وروڼو ته د دې تعليمي تړون د ډيرو ديني او دنيائي فائدو سره سره يوه ډيره زبردسته فائده دا هم حاصليري چې هغوئي مستقل طور د ديني ماحول سره عادت شي او هم د نيکونه د ډک ماحول خوندونه حاصلوي، هم دا وجه ده چې د دعوتِ اسلامي د ديني ماحول په ذريعه د اسلام د قبلولو سعادت حاصلوونکي تر ډيرې مودې پورې د ديني ماحول سره د تړون ساتلو سره سره د علم او عمل په ميدان کښې په ترقۍ او د دين په خپرولو کښې مصروف دي. راځئ چې د دې يو څو مثالونه وگورو:

❁ په کال 2008ء کښې اسلام قبلوونکي محمد حامد رضا په جامعه المدينه کښې داخله واخستله او په اکتوبر کال 2022ء کښې يې عالم کورس مکمل کړو او تر دې ليکلو پورې د تدریس يعنې عالم کورس بنودلو فريضې ترسره کوي.

❁ په کال 2013ء کښې اسلام قبلوونکي عبد الله په کال 2022ء کښې د 7 ورځو د فيضان نماز کورس سعادت حاصل کړو، په کال 2023ء کښې يې د يوې مياشتې اعتکاف هم وکړو او د آخري معلوماتو مطابق امامت کورس کوي.

په کال 2022ء کېنې اسلام قبلوونکي يو اسلامي ورور د چا نوم چې محمد بلال کينډو د شو، په دسمبر کال 2022ء کېنې د 63 ورځو مَدني تربيتي کورس وکړو، د 7 ورځو فيضان نماز کورس يې وکړو، په جولای کال 2023ء کېنې يې د يوې مياشتې مَدني قافله کېنې د سفر سعادت حاصل کړو او د آخري اطلاعاتو مطابق د 7 مياشتو قاعده او ناظره کورس کوي.

په کال 2012ء کېنې اسلام قبلوونکي د يو اسلامي ورور نوم محمد فاروق کينډو د شو، هغوئي په جنوري کال 2023ء کېنې د 63 ورځو د مَدني تربيتي کورس سعادت حاصل کړو، دا د کهورواه بنار، ضلع بدین، سندھ کېنې د نيو مسلم آبادی ذمه دار جوړ شوی دے.

په کال 2016ء کېنې اسلام قبلوونکي محمد اسماعيل په جنوري کال 2023ء کېنې د 63 ورځو د مَدني تربيتي کورس سعادت حاصل کړو او هم په دغه کال يې د يوې مياشتې اعتکاف هم وکړو، دا هم په کهورواه بنار، ضلع بدین، سندھ کېنې د نيو مسلم آبادی ذمه دار دے.

دا يو څو مثالونه دا خبره واضحه کوي چې د دعوتِ اسلامي په ديني ماحول کېنې غير مسلمه اسلام ته د راوستلو نه پس د هغوئي ديني تعمير ته خصوصي توجه کولې شي.

خوږو او محترموا اسلامي ورونو! دا ډير لوئي کار دے چې چا غير مسلمه ته د اسلام دعوت ورکړے شي، هغه ته کلمه ووئيلے شي او د هغه خاتمه په ايمان باندې وشي. سيدي شيخ طريقت، امير اهل سنت **دامت بركاته العالميه** ډير ځل داسې تذکرے فرمائيلي دي چې د انسانانو د ټولو نه لوئي خدمت د هغوئي مسلمانول دي د پاره د دې چې هغوئي د دُنيا سره سره په آخرت کېنې هم کاميابي حاصله کړے شي. که د امن حالت به وو او

که د جنگ موقع به وه د الله پاک د آخري نبي، مُحَمَّد عربي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پر ومبي ترجيح به هم دا وه چې غير مسلمه ايمان راوړي، اسلام ته داخل شي. د غزوه خيبر په موقع باندې چې کله رسول پاک صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حضرت عَلِيُّ بْنُ أَبِي تَالِبٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته جندي عطا کړله نو هغوئي عرض وکړو: يا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ! آيا زه د کفرانو سره تر هغه وخته پورې قتال [جنگ] وکړم تر څو پورې چې هغوئي زمونږ په مثل (مسلمانان) نشي؟ نو رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هغوئي ته وفرمائيل: ”په نرمۍ سره لار شته تر دې پورې چې ته د هغوئي ميدان ته کوز شي، بيا هغوئي ته د اسلام دعوت ورکړه او د الله پاک د طرف نه چې کوم حقونه په هغوئي باندې عائد کيږي د هغې په باره کښې هغوئي خبر کړه، په خدائې مې دې قسم وي! که الله کریم ستا په وجه يو گس ته هم هدايت وکړي نو دا ستا د پاره د سرو اوبسانو نه بهتر ده.“ (مسلم، ص 1311، حديث: 2406- بخاري، 85/3، حديث: 5210) يعنې مقصد د هغوئي ختمول نه بلکې د هغوئي خير او په آخرت کښې د کاميابۍ د پاره د هغوئي هدايت دے.

د صحيح بخاري شريف په شرح فيوض الباري، جلد 12، صفحه 371 باندې په دې باره کښې چې کوم تفصيل دے د هغې خلاصه دا ده: د جمهور فقهاڼې اسلام مذهب دا دے چې د کفرانو سره د جهاد کولو نه مخکښې هغوئي ته د اسلام دعوت ورکول واجب دي او که هغوئي ته د وړاندې نه د اسلام دعوت ورکړے شوے وي نو د جنگ نه مخکښې بيا د اسلام دعوت ورکول مستحب دي. ملک العلماء علامه کاشاني رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ ليکلي دي چې که چېرې کفرانو ته مخکښې د اسلام دعوت نه وو رسيدلے نو په مسلمانانو باندې لازم دي چې هغوئي په خله باندې هغوئي ته د اسلام دعوت ورکړي. الله پاک

فرمائي: ﴿أُدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالنُّوعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾

ترجمه کنز العرفان: د خپل رب لارې طرف ته په حکمت او په ښه نصیحت بلنه وکړه او هغوئي سره په هغه طریقه بحث وکړه کومه چې ښه وي. (پ. 14. النحل: 125)

یعنې که د هغوئي څه شک شته وي نو هغه ختم کړئ د پاره د دې چې حجت تمام شي د دې سره سره د جهاد مقصد د کافرانو وژل نه دي بلکې جهاد د اسلام د دعوت له وجهې فرض دے. که هغه په تبلیغ باندې اسلام قبول کړي نو د هغې نه نور بهتر څه دي؟ په زیر بحث حدیث کښي د حضور نبي پاک صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دا ارشاد چې ”که چېرې ستا په ذریعه یو گس ته هدایت وشي هغه ستا د پاره د سرو او ښانو نه بهتره ده.“ هم د دې امر آئینه دار دے. د الله رب العزت په بارگاه کښي د دعا ده چې د دعوتِ اسلامي په ذریعه دې د اسلام

فیضان جاري اوسي او الله پاک دې دا قائم لري. أَمِينٌ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

د شیخ طریقت امیر اہل سنت حضرت علامہ مولانا
ابو ہلال محمد الیاس عطار قادری رضوی رحمۃ اللہ علیہ اہم پیغام

د جامعۃ المدینہ، مدارس المدینہ او دارالمدینہ استاذانو او شاگردانو زما تولو مدنی خامنو او مدنی لوٹو!
پہ ”ماہنامہ فیضانِ مدینہ“ کئی دہرو بنکلو معلوماتو خزانه وی. زما خواهش دے چی زما هر مدنی
خوئی او مدنی لور بلکھی هر هر دعوت اسلامي والاد ”ماہنامہ فیضانِ مدینہ“ سالانه بکنگ کوی.
يارب المصطفى صلی اللہ علیہ وسلم! زما کوم مدنی خوئی او مدنی لور چی د خیل خان دپاره یا په انفرادي کوشش
کولو د نورو دپاره د ”ماہنامہ فیضانِ مدینہ“ بکنگ وکړي هغه ته د دین او دنیا کامیابی ورکړي او په
پل صراط باندې تیریدلو کئی اساني ورنصیب کړي.
امین پجاء النبی الامین صل الله تعالی علیه و آله وسلم

په ټوله دنیا کئی د دین په خدمت کئی د مصروف دینی تنظیم دعوت اسلامي آفیشل میگزین ”ماہنامہ فیضانِ مدینہ“

د لویو او وړو او زنانو او تقریباً د
ژوند هرې طبقه د خلقو دپاره
علمي، تحقيقي د 35 نه زیاتو بنکلو
مضامین باندې مشتمله، په 7 ژبو
(اردو، انګلش، عربي، هندي،
کجراتي، سنډهي او بنګله) کئی
جاري کیدونکي شماره

د بکنگ د معلومات او شکایاتو دپاره: Call/Sms/Whatsapp +923131139278

Email: mahnama@maktabatulmadinah.com

فیضانِ مدینہ، نمبر 100، گراون پوټی، نئی دہلی، انڈیا (کئی)

UAN: +92 31 111 25 26 92 Ext: 2650 / 1144

Web: www.maktabatulmadinah.com / www.dawateislami.net

Email: feedback@maktabatulmadinah.com / info@dawateislami.net

